

Kulturnämnden

Sammanträdesprotokoll § 6

Sammanträdesdatum	25 januari 2024
Plats och tid	Stadshuset, Kreativiteten (B0), kl 14:30-15:20
Tjänstgörande ledamöter	Ann-Louise Molin Östling (S), Ordförande Nilla Kuul (KD), 1:e vice ordförande Maria Ringström (M), 2:e vice ordförande Åsa Eliasson (V) Mikael Palmqvist (C) Jörgen Andersson (M) Bo Eriksson (M)
Tjänstgörande ersättare	Per Blomström (SD) ersätter Elias Norgren (SD) Caroline Persson (S) ersätter Jakop Yildiz (S)
Vid protokollet	Mikaela Johansson

Justeras

Paragrafen förklaras omedelbart justerad vid sammanträdet.

VÄSTERÅS STAD

Anslagsbevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla.

Protokoll från	Kulturnämnden
Sammanträdesdatum	2024-01-25
Justeringsdatum	2024-01-25
Anslagsdatum	2024-01-26
Datum för nedtagande	2024-02-
Förvaringsplats	Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Underskrift

Frånvarande ledamöter

Elias Norgren (SD)
Jakop Yildiz (S)

Närvarande ersättare

Türkan Haco (S)
Leif Jonsson (V)
Henrik Eriksson (C)
Per Blomström (SD)
Ingmarie Bjurstedt (SD)

Övriga närvarande

Mikaela Johansson, nämndsekreterare
Lenny Hallgren, direktör
Mats Widelund, kulturchef
Anne Halén, strateg
Daniel Svalling, kulturutvecklare
Karin Nordström, stadsantikvarie
Mathias Hollaus, projektchef mark och exploatering

§ 6

Dnr KUN 2023/00508-7.3.2

Beslut - Ansökan om dispens för anläggning av spillvattenpumpstation samt förläggning av tryckledningar (spillvatten), fiber och elkabel på Sylta - Gäddeholm 2:1

Beslut

1. Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken beviljar kulturnämnden dispens från reservatsbestämmelse A för schakt- och ledningsarbeten samt för uppförande av mindre byggnad för pumpstation inom fastigheten Gäddeholm 2:1 enligt reviderad situationsplan daterad 2024-01-16.
2. Beslutet om dispens är förenad med villkor och gäller endast under förutsättning att villkoren uppfylls.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Villkor

- * Arbetet får endast ske inom det arbetsområde som sökande redovisat i situationsplan daterad 2024-01-16.
- * Det åligger sökande att tillse att arbetsmaskinernas storlek anpassas till respektive områdes förutsättningar. Det åligger sökande att tillse att personal på plats får information om att åtgärderna utförs inom ett kulturresevat och de villkor som gäller för dispensen. Stor akksamhet ska gälla för allt arbete inom kulturresevatet.
- * Schaktmassor inom arbetsområdet i skogspartiet ska transporteras bort.
- * Arbetsområdet ska återställas till befintligt skick. När arbetena är slutförda ska sökande kalla till ett möte på plats för redovisning av återställningen. Innan arbetet avslutas ska återställningen vara godkänd av stadsantikvarien i samråd med reservatsförvaltaren.
- * Byggnad för pumpstation ska anläggas på redovisad plats och utformas som en enkel äldre ekonomibygnad med träfasad och lätt sluttande sadeltak i tegel alternativt plåt. Byggnaden ska avfärgas i Falu rödfärg. Förslag till byggnadens utformning ska redovisas till stadsantikvarien senast 2024-02-30 och vara godkänd av stadsantikvarien innan arbete påbörjas.
- * De ekar som redovisas som bevaras i situationsplanen 2024-01-16 ska skyddas vid arbeten och bevaras.
- * Förlorade naturvärden i skogsmarken ska utredas av sökande i samråd med reservatsförvaltaren. Det åligger sökande att genomföra och bekosta kompensationsåtgärder. Senast 2024-04-30 ska sökande redovisa ett förslag till en tidsatt plan för kompensationsåtgärder. Kompensationsåtgärder ska vara godkända av stadsantikvarien i samråd med reservatsförvaltare innan arbetet sätts igång.

* Under tiden arbete pågår ska kulturreseptatet hållas tillgängligt för allmänheten.

* Under tiden arbete pågår ska sökande tillse att boende i närområdet har möjlighet att tillträda sina fastigheter.

* Eventuella avvikelser från beslut och villkor ska meddelas i god tid till kulturnämnden och ska godkännas innan åtgärden påbörjas. Stora avvikelser från dispensen kan kräva nytt dispensbeslut från kulturnämnden.

Ärendebeskrivning

2023-12-18 inkom Västerås stad, Stadsledningskontorets mark- och exploateringsenhet, med en ansökan om dispens från kulturreseptatets bestämmelser för anläggning av spillvattenpumpstation samt förläggning av tryckledningar (spillvatten), fiber samt elkabel. De redovisade åtgärderna är en utbyggnad av ledningsnätet från en huvudledning för vatten- och avlopp som idag ligger inom kulturreseptatet till det nya bostadsområdet Fredriksdal strax öster om Gäddeholms kulturreseptat.

De föreslagna åtgärderna utförs inom ett delområde i kulturreseptatet som benämns som odlingslandskapet. Odlingslandskapet består av brukad åkermark med möjlighet till långa siktlinjer i landskapet och ramas in av trädklädda betesmarker och ädellövskog där ekarna hör ihop med herrgårdslandskapet. Biologiska värden finns kopplade till den historiska markanvändningen.

Motivering till beslut

Enligt miljöbalken 7 kap 7 § kan kulturnämnden lämna dispens för åtgärder i strid mot gällande kulturreseptats föreskrifter om särskilda skäl finns.

Inom kulturreseptatet Gäddeholm finns sedan 2006 en huvudledning för vatten och avlopp med syfte att försörja kommande bostadsetapper inom Gäddeholm. Sökande anger att det är ett allmänt intresse att genomföra en planerad nybyggnad av stadsdelen Fredriksdal med bostäder och grundskola och att den utbyggnaden kräver en påkoppling på befintlig huvudledning för vatten- och avlopp som idag ligger inom kulturreseptatet Gäddeholm.

Sökande har visat att med anledning av den redan nedgrävda huvudledningen och tekniska begränsningar för placering av pumpstation att det finns få möjligheter att anpassa placeringen av pumpstationen på platsen. Under ärendets gång har platsen för pumpstation justerats österut för att minska påverkan på kulturreseptatet.

Pumpstationens placering i åkerkanten bedöms inte påverka de långa siktlinjerna i nord-sydlig riktning som binder samman herrgårdslandskapet med odlingslandskapet i norra Gäddeholm. Redovisade schaktarbeten för ledning i åkermarken bedöms inte påverka upplevelsen av det öppna landskapet i området. Schaktarbetet för ledning påverkar en del ett skogsområde i kanten av reservatet där skogsbrynet är en skärm mot reservatet och innehåller biologiska värden kopplade till dess karaktär.

Kulturnämnden bedömer att det finns särskilda skäl för att lämna dispens för schaktarbeten och uppförande av mindre pumpstation under förutsättning att det förenas med villkor och kompensation för naturvärden.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- * Föreskrifter för kulturreseptatet Gäddeholm
- * Miljöbalken 7 kap 7 §.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetsägare. Närboende bör i god tid informeras om åtgärderna.

Åtgärden kan kräva tillstånd från annan lagstiftning såsom plan- och bygglagen och kulturmiljölagen.

Ett beslut om dispens upphör att gälla, om den åtgärd som avses med dispensen inte har påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Bilagor:

1. Ansökan daterad 2023-12-18.
2. Reviderad situationsplan daterad 2024-01-16.
3. Kulturreseptatet Gäddeholms beslut, reservatföreskrifter, reservatkarta, skötselplan och skötselkarta.
4. Hur man överklagar.

Proposition

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslutar enligt detta.

Kopia till

Stadsledningskontoret Västerås stad, Mark- och exploateringsenheten
Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbetet
Havs- och vattenmyndigheten
Tekniska nämnden Västerås
Skogsstyrelsen
Gäddeholms AB
Arrendator på Gäddeholm 2:1